

Въпросник за кандидат-депутатите на Парламентарни избори 2009

ИЗВОДИ

Екологично сдружение "За Земята" в сътрудничество с други български неправителствени организации изготви и разпространи въпросник предназначен за кандидатите за депутати на предстоящите парламентарни избори. Въпросникът адресира някои от основните предизвикателства пред българското правителство през следващия му мандат- енергийна политика, климатични промени, опазване на околната среда и биоразнообразие, устойчиво развитие и международна търговия. Въпросникът беше изпратен до централите на всички партии участващи в настоящите парламентарни избори, както и до самите кандидат-депутати. В рамките на една седмица кандидатите имаха възможността да отговарят на въпросите подготвени от неправителствения сектор в България и по този начин да допринесат за по-добрата комуникацията между политици и техните избиратели.

Въпросникът съдържа въпроси свързани с позицията на политиците по отношение политиката на българското правителство през следващия му мандат, както и общоевропейската политика. Засегнати са следните основни теми– „Енергия и климат”, „Екология и биоразнообразие” и „Устойчиво развитие, търговия и селско стопанство”.

Една от разискваните теми във въпросника е необходимостта от ядрена енергетика в България. Почти всички отговорили от ПП „Зелените” смятат, че българското правителство трябва да работи за премахване на ядрената енергетика, само един от запитаните е на мнение, че трябва да се запази настоящия дял на ядрената енергетика в енергопроизводството. Като основна алтернатива на ядрената енергия, Зелените представят възобновяемите енергийни източници и повишаването на енергийната ефективност. Петя Ставрева от Синята коалиция също критикува проекта „Белене” и представя други алтернативи: *„В условията на икономическа криза изпълнението на подобни мегапроекти, нуждаещи се от огромен финансов ресурс е ненужно. Трябва да се отговори и на въпроса дали България ще има нужда тези допълнителни мощности след 10 години. Моето мнение е, че по-доброто решение е да концентрираме усилията си в увеличаване на дела на възобновяемите енергийни източници и да подобрим енергийната ефективност в домакинствата и производствения процес. Сигурна съм, че ако подобрим енергийната ни ефективност, с настоящите нива на консумация на енергия бихме могли да произвеждаме повече, което ще подобри и конкурентноспособността на нашите стоки.”* По различен начин стоят нещата при кандидатите от останалите политически сили- почти всички считат, че ядрената енергетика е важен аспект от енергийната политика на страната ни и нейният дял в енергопроизводството трябва да бъде повишен или запазен на същите нива. Петя Генчева от ГЕРБ, споделя, че *„България не можем да се откажем засега от приноса на атомната енергетика за производството на електроенергия”,* тя също така смята, че *„Поколението което използва атомната технология, трябва да се погрижи и за крайното съхранение на радиоактивните отпадъци”* и че *„трябва да се открие публичен фонд, средствата от който да се използват за намаляване на енергийните разходи и за научни изследвания, ние желаем да тласнем напред развитието на алтернативи на атомната енергия.”* Като основна възможност за развитие на ядрената енергетика в страната, се посочва отварянето на III и IV блок на АЕЦ „Козлодуй”, а не изграждането на АЕЦ „Белене”. Мария Капон от

Единната народна партия предлага изграждането на нови блокове в АЕЦ „Козлодуй” с цел повишаване делът на ядрената енергетика в производството на електрическа енергия в България, според нея: „Това трябва да се случи единствено чрез построяване на 7-ми блок в АЕЦ „Козлодуй”. *„В никакъв случай не бива да се допуска строеж на нова ядрена централа. 7-ми блок може да бъде построен със средства от чужди инвестиции, от ЕС и САЩ. Всички изчисления на водещи специалисти в областта на ядрената енергетика сочат, че това е най-рентабилния вариант за българската енергетика.*” Едва трима от респондентите са подкрепили проекта за изграждане на нова атомна електроцентрала в страната. Двама от подкрепящите проекта са представители на ГЕРБ- Петя Генчева и Даниел Събев.

Някои от анкетиранияте представят атомната енергетика като средство за преодоляване на климатичните промени и възможност за изпълнение на европейските изисквания за намаляване на отделяните емисии парникови газове. Основната част от политиките предлагат друг тип алтернативи за намаляване на парниковите газове. Повечето от тях са единодушни по отношение значимостта на мерки за намаляване на отделяните парникови емисии, като повишаване на енергийната ефективност и делът на възобновяемите енергийни източници. Голяма част от представителите на зелената партия предлагат и насочване на вниманието към инвестиции свързани с устойчив транспорт-железопътна инфраструктура, велоалеи, обществен и градски транспорт, както и т.нар. „въглерод- отрицателни” решения, свързани с опазване на горите и разширение на техните площи.

По отношение приоритетите при усвояването на националните и европейски фондове, повечето анкетирани политици са изразили подкрепа за инвестициите в проекти свързани с възобновяеми енергийни източници и насърчаване на енергийната ефективност при общините и домакинствата. Основните разногласия са свързани с инфраструктурни проекти. Кандидат-депутатите от ПП „Зелените” смятат, че приоритетни трябва да бъдат проектите свързани с железопътната мрежа, а от ГЕРБ, „Другата България”, Единната народна партия и Синята коалиция- инфраструктурните проекти свързани със строежи и ремонтни дейности на автомагистрала и летища и газови мрежи. От ЛИДЕР и Новото време пък акцентират върху „чистите въглищни технологии” и системи за улавяне и съхранение на въглеродния диоксид. Мирела Кръстева, която е представител на ЛИДЕР подкрепя тези технологии за намаляване на отделяните емисии парникови газове от ТЕЦ, тя ги предлага като приоритети и при разпределянето на изследователските фондове в страната и смята, че *„няма необходимост от прекратяване употребата на изкопаеми горива в България”*.

Една от темите, по която почти всички респонденти са единодушни е изграждане на нефтопровода „Бургас-Александруполис”. 16 от 18-те запитани не подкрепят проекта или смятат, че той трябва да се преразгледа поради екологичния риск, който носи в себе си и лошите финансови условия. Единствените подкрепящи проекта са Мирела Кръстева от ЛИДЕР и Новото време и Боян Лалов от Граждани за спасяване на Отечеството, който смята, че изграждането на нефтопровода Бургас-Александруполис предлага *„екологична сигурност и икономическа изгода за България”*.

Не толкова единодушни са депутатите относно изграждане на газопроводите “Южен Поток” и “Набуко”. Понастоящем тези два проекта са сред шестте представяни като приоритетни от Тройната коалиция. По-голямата част от запитаните депутати, обаче смятат, че има противоречие между двата проекта и България трябва да направи избор като се откаже от един от тях. Повечето политици посочват “Набуко” като по-добрата възможност и смятат, че усилията и финансовите средства трябва да се насочат към този проект. Според Петя Ставрева от Синята коалиция *„Трябва да се изгради този, за който се осигурят достатъчни количества газ. Тук основна роля има Европейският съюз, който*

трябва да се договори с Русия и държавите с газове находища”.

Представители на политическите партии, които са попълнили въпросника, предлагат различни мерки за намаляване на отделяните емисии парникови газове, представят различни приоритети при разпределянето на изследователските фондове и по отношение усвояването на националните и европейски фондове, но в крайна сметка всички са единодушни в едно- че климатичните промени са проблем номер едно пред, който сме изправени в настоящата ситуация. Почти всички анкетирани са отдали огромно значение на промените в климата. Много назад в класацията на най-сериозните проблеми стоящи пред българската икономика и околна среда, на второ място се посочва енергийната сигурност. Тази тема стана много актуална особено след спирането на доставките природен газ в началото на годината. В същото време, над 70% от първичните енергоносители, които се използват България са внос, което значително засилва зависимостта на страната и разклаща нейната енергийна сигурност. Други сериозни проблеми, които се посочват от кандидат-депутатите са ниският дял на възобновяемите източници в енергопроизводството, значителната енергоемкост на икономиката, загубите по електропреносната и разпределителната мрежа, недостатъчната информираност на обществото, енергийната бедност и нарастващите цени на енергийните ресурси.

По отношение устойчиво развитие, търговия и селско стопанство, от анкетата става ясно, че липсва цялостно разбиране за необходимостта от хуманно отношение към животните. Приоритет за партиите и депутатите остава осигуряването на евтини хранителни ресурси. Интензивното животновъдство се коментира в неговия икономически аспект, като на заден план остават разбирането за истинското му влияние върху изменението на климата и чисто етичните норми към животните, използвани за храна. Всички респонденти посочват като важно ясното означаване на хранителните продукти и показват разбиране за необходимостта да не се подвеждат потребителите при техния избор. 16 от отговорилите са на мнение, че трябва да се популяризират по-чисти и устойчиви земеделски практики, като алтернатива на интензивното земеделие и като ефективна мярка за борба с климатичните промени.

За контакти:

Венелина Величкова

Екологично сдружение „За Земята”

Тел./факс: +359 2 943 11 23

Мобилен: +359 896 24 05 76

e-mail: venelina@zazemiata.org